

finslipes humoren etter som man leser videre.

Larkin toner flagg allerede i forordet: målet er å bli lyst fredløs. Det gjør han sitt beste for å oppnå. Men samtidig er han en erfaren indremedisinsk kollega som levedegjør en dyp innsikt i hva legearbeid er. Larkin har virkelig skrevet en (anarkistisk) veileder til basal klinisk medisin. Jeg har lært masse mens jeg humret meg gjennom sidene.

Det kan virke som om det ironiske utgangspunktet øker forfatterens mulighet til å presentere dyptlodgende kliniske erfaringer. Eksempelvis leverer han en av de beste beskrivelser av abdominal undersøkelse jeg noen gang har lest. Ironien tydeliggjør fallgruver og relativiserer funn, slik at de enkelte undersøkelsesens utsagnsverdi tydeliggjøres. Kanskje ironien er en mulig vei til å synliggjøre erfaringsbasert tause klinisk kunnskap?

Stoffet er forsynt med kyniske hint i rammer, som på tross av den ironiske grunntonen ofte gir verdifull erfaringsbasert klinisk kunnskap. For eksempel nr. 29: Hvis pasienten peker vagt mot håndbaken eller over hele hånden, så er det neppe artritt. Eller nr. 10: Pasienter som vegrer seg mot å gjenta historien sin, kan mangle tiltro til at den vil forbli den samme.

Alt og alle harseleres med, indremedisinere, pasienter, allmennpraktikere, eksaminatorer etc. etc. Men hele tiden med en inderlig varme nettopp for pasientene og for faget vårt. Boken anbefales på det sterkeste, til morskap og til ettertenksom lesing. For medisinstudenter vil den være et funn, ikke minst til økt forståelse av klinisk arbeid og det faget de skal inn i.

Anders Bærheim

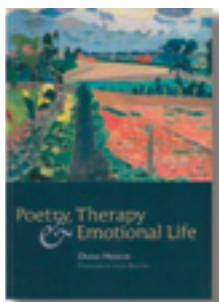
Institutt for samfunnsmedisinske fag
Universitetet i Bergen

Poesi i utdanning og rådgivning

Diana Hedges

Poetry, therapy and emotional life

165 s. Oxon: Radcliffe, 2005. Pris NOK 253
ISBN 1-85775-860-9

Forfatteren er en engelsk sosialarbeider og rådgiver som i noen år har interessert seg spesielt for bruk av poesi til å belyse faglige emner og i psykoterapeutisk informert rådgivning. Hun leder også kurs i kreativ skriving. Her samler hun sine erfaringer.

Boken er delt i to. I de første sju kapitlene illustrerer hun hvordan forskjellige dikt kan kaste lys over faglige spørsmål, som

Eriksons ulike livsfaser, natur, religion, separasjon og tap osv. I den andre delen er temaet bruken av poesi og metaforer i rådgivning, i kommunikasjon innenfor alle deler av helsevesenet og i utdanning av rådgivere og psykoterapeuter. Dessverre er diktene engelske, og mange krever svært god kunnskap til det engelske poetiske språket. Men boken kan likevel fungere som en inspirasjon til å ta poesien mer i bruk for å supplere de rent intellektuelle, men ofte begrensede, budskap vi kommer med i faglig sammenheng.

En av de engelske poeter med psykiatriske lidelser, Elizabeth Jennings, siteres med et dikt vi alle forstår (og som kan minne om Gunvor Hofmo):

A Mental Hospital Sitting Room

*Utrillo on the wall. A nun is climbing
Steps in Montmartre. We patients sit below.
It does not seem a time for lucid rhyming;
Too much disturbs. It does not seem a time
When anything could fertilize or grow.*

*It is as if a scream were opened wide,
A mouth demanding everyone to listen.
Too many people cry, too many hide
And stare into themselves. I am afraid.
There are no life-belts here on which to fasten.*

*The nun is climbing up those steps. The room
Shifts till the dust flies in between our eyes.
The only hope is visitors will come
And talk about other things than our disease.
So much is stagnant and yet nothing dies.*

Per Vaglum

Avdeling for medisinske atferdsfag
Institutt for medisinske basalfag
Universitetet i Oslo

Politikk for helsefaglige studenter

Rolf Rønning

Vårt politiske Norge

En innføring i stats- og kommunalkunnskap.
3. tg. 356 s, tab, ill. Bergen: Fagbokforlaget,
2006. Pris NOK 398
ISBN 82-450-0349-2

«Vårt politiske Norge» er en lærebok i stats- og kommunalkunnskap, spesielt beregnet for studenter i helse- og sosialfag. Overfor Tidsskriftets lesere er det nærliggende å gi en vurdering av om

boken kan ha en interesse utover dette, eksempelvis innen legers videreutdanning.

Oppbygningen er logisk. Første kapittel handler om å forstå samfunnet ut fra samfunnsvitenskapelig metode. Deretter

følger generelle kapitler om politikk, makt og politiske ideologier, før kapitlene omhandler mer spesifikke temaer som massemediens makt og politiske rolle, forvaltningen («lydig redskap eller sjølstendig maktfaktor?»), desentralisert offentlig myndighet og til slutt omstilling og endring i offentlig sektor, der særlig begrepet «New public management» (NPM) står sentralt.

Flere eksempler er hentet fra helsesektoren. Foretaksorganiseringen av spesialisthelsetjenesten behandles over fem sider. Fastlegereformen og omorganiseringen av den sentrale helseforvaltning (som nå er fire år gammel) er ikke omtalt. Så boken verken er eller utgir seg for å være en oppdatert lærebok i helsepolitikk. Flere kapitler er likevel av helsepolitisk interesse. Omtalen av New public management viser noen av de ideologiske drivkreftene bak omorganiseringen av spesialisthelsetjenesten.

Språket er et nokså radikalt bokmål, men enkelt og greit, og uten unødige faguttrykk. Stilen er knapp. Det er rikelig med referanser og noter som er samlet hver for seg sist i boken. For å sjekke hva som skjuler seg bak note 25, i kapitlet om medienes makt, må man først lete i notene (Eide og Hernes 1987) og så i referansene lenger frem («Død og pine», FAFO forlag). Det ville kanskje vært mer oversiktlig om notene var listet etter hvert kapittel med referansene samlet til slutt i boken. Ulempen er at teksten da ville blitt mer oppstykket.

Den største svakheten er den ujevne oppdateringen av fakta siden forrige utgivelse (år 2000). Mens beskrivelsen av Ny arbeids- og velferdsforvaltning (NAV) virker tilstrekkelig oppdatert, er omtalen av fylkeslegens og Fylkesmannens oppgaver overfor helsesektoren foreldet. Det nevnes ikke at fylkeslegens kontor for lengst er flyttet inn «på rot» hos Fylkesmannen eller at Statens helsetilsyn nå er det overordnede tilsynsorgan for sosialsektoren. De senere års omfattende endringer i den statlige helseforvaltningen er relevant for den primære målgruppen og burde ha fortjent en atskillig mer utdypende, og ikke minst oppdatert, analyse.

Oppsummert gir *Vårt politiske Norge* et solid inntrykk både hva angår språk, referanser og illustrasjoner, selv om den ujevne oppdateringen trekker ned. Forfatteren har valgt å gjennomillustrere stoffet med trefende karrikaturtegninger i svart-hvitt. Disse fungerer godt og lever opp teksten.

Om boken også skal bli aktuell som lærebok i samfunnsmedisinske fag og helseadministrasjon, må flere helsepolitiske temaer, og spesielt helseforvaltningens organisering, dekkes bredere og med større tyngde.

Per Helge Måseide

Barneintensiv avdeling
Ullevål universitetssykehus